

DATO: 15-09-2010

JOURNALNUMMER
09.17.22-P19-1-10

NATUR- OG MILJØAFDELINGEN
KRISTIAN IVERSEN
T: 96848455
E:

§ 16 arealgodkendelse

af

Udbringingsarealer på Stokhøjvej 14 7790 Thyholm.

Indholdsfortegnelse

Stamdata	3
Ansøgning	4
Afgørelse efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven	4
Vilkår	4
Øvrige forhold	5
Retsbeskyttelse	5
Revurdering af arealgodkendelsen	5
Udnyttelse af godkendelsen	6
Lovgivning	6
Offentliggørelse	6
Klagevejledning	6
Bilagsoversigt	8
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	9
Generelle forhold	9
Ansøger og ejerforhold	9
Dyrehold	9
Gødningshåndtering	9
Udbringningsarealer	10
Arealer	10
Harmonikrav	10
Udbringning af husdyrgødning	11
Sædskiye	11
Forurening og gener fra udspredeareale	11
Fosfor	11
Nitrat	12
Grundvand	13
Beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder	13
Overfladevand	13
Udvaskning af næringsstoffer til overfladevand	13
Naturbeskyttelsesloven og museumsloven	14
Vurdering efter habitatbekendtgørelsen	15
BAT – bedste tilgængelige teknik	17
Struer Kommunes samlede vurdering af udbringningsarealerne	18

Stamdata

Betegnelse:	Udbringningsareal omfattet af § 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Virksomhedsart:	Ammekvæg/Planteavl
Dato:	15. 09. 2010
Virksomhedens navn og ejer:	Niels Kristen Dahlgaard
Adresse:	Stokhøjvej 14, 7790 Thyholm
Matr. nr.:	7b mf. Søndbjerg By, Søndbjerg
CVR nr.:	53231918
Konsulent:	Jørgen Røhrmann, LandboThy
Tilsynsmyndighed:	Struer Kommune
Godkendelse udarbejdet af:	Kristian Iversen

Arealgodkendelse til udspredding af husdyrgødning.

Ansøgning

Der søges om § 16 arealgodkendelse af arealerne beliggende Stokhøjvej 14, 7790 Thyholm. Arealgodkendelsen omfatter hele bedriftens udbringningsareal på 16,73 Ha. Der søges om godkendelse til at udbringe husdyrgødning fra egen ammekoproduktion svarende til max 6,9 DE, og modtaget kvæggylle svarende til 17,7 DE på de 16,73 Ha.

Afgørelse efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven

Struer Kommune meddeler hermed den 15. 09. 2010 godkendelse til at udbringe husdyrgødning svarende til 24,60 DE på arealet, beliggende Stokhøjvej 14, 7790 Thyholm.

Afgørelsen meddeles efter § 16 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række angivne vilkår, og kvæg-/plantebruget skal fremover drives efter disse. Kvæg-/plantebruget skal drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Struer Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne tilladelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Afgørelsen om miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at plantebruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne, på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Vilkår

1. Kvæg-/plantebruget har godkendelse til maksimalt at udbringe husdyrgødning fra egen ammekoproduktion på 6,9 DE, samt modtaget kvæggylle svarende til 17,7 DE på arealet, i alt svarende til 24,6 DE, indeholdende 2347,0 kg N og 366,5 kg P. Arealets beliggenhed fremgår af bilag 1.
2. Der skal på arealet etableres 1,20 procentpoint efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Ved tilsyn skal opfyldelsen af vilkåret kunne dokumenteres ved mark- og gødningsplaner, samt gødningsregnskaber 5 år tilbage.

3. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. De vilkår, der vedrører arealets drift, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.
4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter ændringen har fundet sted.
5. Der skal anvendes bedst tilgængelig udbringningsteknik til at forebygge og begrænse evt. forurening fra drift af arealet.

Som minimum skal reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹ overholdes. Bekendtgørelsen fastsætter minimumskrav til anvendelse og udbringning af husdyrgødning.

Øvrige forhold

Retsbeskyttelse

Tilsynsmyndigheden kan ændre vilkårene i godkendelsen ved påbud eller nedlægge forbud mod fortsat drift, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen.

I henhold til aftale mellem KL og miljøministeren skal alle arealer, som er godkendt efter husdyrlovens § 16 have tilsyn mindst hvert 6. år.

Revurdering af arealgodkendelsen

Godkendelsen skal løbende tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering foretages senest, når der er forløbet 8 år – dvs. i 2018. Herefter tages arealgodkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år.

Struer Kommune kan revidere vilkårene i arealgodkendelsen, jf. lovens § 53, stk. 2, for at forbedre egenkontrollen eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn. Struer Kommune kan herudover meddele påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis arealanvendelsen medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

¹ *Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006, med senere ændringer.*

Udnyttelse af godkendelsen

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra offentliggørelsen.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Lovgivning

Godkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1486 af 4. december 2009), eller husdyrgodkendelsesloven.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 294 af 31. juni 2009).
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (bek. nr. 1695 af 19. december 2006).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser, tilladelser og dispensationer i henhold til anden gældende lovgivning.

I det omfang den fremtidige lovgivning eller eventuelle senere afgørelser stiller mere vidtgående krav til plantebruget eller denne godkendelse, skal denne lovgivning eller eventuelle senere afgørelser følges.

Offentliggørelse

Udkast til godkendelsen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent og gylleafgiver.

Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

Afgørelsen offentliggøres ved annoncering i Ugeavisen Struer den 15. 09. 2010 med en retlig klagefrist på 4 uger.

Klagevejledning

Afgørelsen om arealgodkendelse kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøger, miljøministeren samt enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i lovens §§ 85-87.

Eventuel klage over godkendelsen skal indgives skriftligt senest 4 uger fra den dag afgørelsen er annonceret. Dvs. at en klage skal være Struer Kommune i hænde **senest** den 13. oktober 2010, kl. 15,30. En eventuel klage skal stiles

til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men sendes til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Umiddelbart efter klagefristens udløb indsendes klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Der gøres opmærksom på, jvf. husdyrlovens § 81, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal dog bemærkes, at udnyttelse af godkendelsen sker på eget ansvar, og ikke indskrænker klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge husdyrlovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

På Struer Kommunes vegne

Kristian Iversen
Agronom

Kurt Vanggaard
Natur- og Miljøchef

Bilagsoversigt

- Bilag 1. Beliggenhed af udbringningsarealer
- Bilag 2. Gylleafgivers beliggenhed i forhold til udbringningsarealet
- Bilag 3. Jordbundstyper
- Bilag 4. Lavbundsarealer og okkerklasser
- Bilag 5. Terrænforhold
- Bilag 6. Nitratklassekort
- Bilag 7. Notat vedr. grundvand
- Bilag 8. Beskyttede naturtyper med bufferzone
- Bilag 9. Beskyttede diger
- Bilag 10. Nærmeste Natura 2000-områder
- Bilag 11. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områderne

Høringsliste

Endelig afgørelse med bilag er sendt til

- Niels Kristen Dahlgard, Stokhøjvej 14, 7790 Thyholm
- LandboThy, Silstrupvej 12, 7700 Thisted, att.: Jørgen Røhrmann e-mail jr@landbothy.dk
- Henning Villadsen, Havrelandsvej 17, 7790 Thyholm (gylleafgiver)
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing, e-mail post@rin.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Struer, e-mail struer@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail dn@dn.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, att.: Jens K. Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bedsten, e-mail jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, att.: Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, e-mail enie@akademiarhus.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, att.: Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, e-mail natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Peder J. Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro, email struer@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, e-mail niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er Struer Kommunes vurdering af, om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ansøger og ejerforhold

Niels Kristen Dahlgaard ejer og driver udspretningsarealet i nærværende areal godkendelse. Den drifts- og miljøansvarlige for ejendommens arealer er ligeledes Niels Kristen Dahlgaard.

Det vurderes at være vigtigt, at personer, der udfører arbejde i forbindelse med det i godkendelsen omhandlede areal, kender godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med. Der stilles derfor krav herom i godkendelsen.

Herudover stilles der krav om, at såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer, der er drifts- og miljøansvarlige, skal dette skriftligt anmeldes til Struer Kommune.

Dyrehold

5 ammekøer (3,60 DE), 2,5 tyrekalve (0-6 mdr.) (0,30 DE), 2,5 tyrekalve (6 mdr. – slagting v. 440 kg) (0,63 DE), 1,25 årskvier (0-6 mdr.) (0,34 DE) og 4 årskvier (6-26 mdr.) (2,00 DE).

Gødningshåndtering

Udbringningsarealerne er beliggende i umiddelbar nærhed af gylleavgivers opbevaringsanlæg (bilag 2), så transport af gyllen vil ikke medføre gener for omgivelserne.

Struer Kommune finder, at de gældende lovkrav for udbringning af husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, generelt sikrer mod væsentlige gener for omgivelserne.

F.eks. de generelle krav om nedfældning i sort jord og i græsmarker fra 2011.

Udbringningsarealer

Arealer

Marknummer	Matrikelnummer og ejerlav	Arealtype	Størrelse (ha)
Aftale-1	7b Søndbjerg By, Søndbjerg	Ejet	5,35
Aftale-2	7b, 9ah og 9d Søndbjerg By, Søndbjerg	Ejet	11,38
Totalt udspretningsareal			16,73

Tabel 1. Marknummer, matrikelnummer og størrelse af udspretningsarealer.

Udspretningsarealerne fremgår af tabel 1 og bilag 1.

Udspretningsarealet er på i alt 16,73 Ha. Ansøger, Niels Kristen Dahlgaard ejer og driver hele arealet.

Udspretningsarealet modtager husdyrgødning fra eget dyrehold og kvæggylle fra malkekvægbedriften på Havrelandsvej 17, Søndbjerg, 7790 Thyholm. Havrelandsvej 17 ansøger om en § 12 miljøgodkendelse. Kvæggyllen opbevares på Havrelandsvej 17 indtil udbringning.

Husdyrgødningens sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 2. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på ejendommens arealer svarende til 24,60 DE med den næringsstofsammensætningen der fremgår af tabel 2, da det er en forudsætning for de beregninger, hvorpå Struer Kommune har vurderet ansøgningen, hvorfor der i godkendelsen stilles vilkår herom. (vilkår 1)

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Dybstrøelse	700,00	90,00	6,90
Kvæggylle	1647,00	276,50	17,70
I alt	2347,00	276,50	24,60

Tabel 2. Sammensætning af husdyrgødning

Harmonikrav

I husdyrbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). Iht. husdyrbekendtgørelsens § 27 stk. 1 og 2 må der udsprede 1,7 DE/Ha fra eget kvæghold og 1,4 DE/Ha i modtaget kvæggylle pr. planperiode.

Der ansøges om udspretning af husdyrgødning svarende til 24,60 DE. (6,9 DE fra eget kvæghold samt modtaget kvæggylle svarende til 17,7 DE) Dette kræver et areal på 16,70 Ha. Udspretningsarealet er på 16,73 Ha, det generelle harmonikrav er dermed overholdt og det reelle harmonitryk er på 1,47 DE/Ha.

Udbringning af husdyrgødning

Udspredningsarealet ligger ca. 1120 m fra nærmeste § 7 område, et overdrev, beliggende mod vestnordvest. (bilag 8)

Arealet er fra 2011 omfattet af kravet i husdyrbekendtgørelsen, om nedfældning af gylle på græsarealer og på sort jord.

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealet drives med et S2-sædskifte. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Forurening og gener fra udspretningsarealet

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition, fosforoverskud og nitratudvaskning er angivet i nedenstående tabel 3.

	Kategorier som udløser krav om skærpet beskyttelse	Berørt
Nitratudvaskning til overfladevand	Nitratklasse 1, 2 og 3	Ja, nitratklasse 1
Fosforoverskud	Udbringningsarealer, der ligger i opland til Natura 2000 område overbelastet med fosfor	Nej, ikke drænet lerjord, ikke lavbundsareal. (Der er et fosforunderskud på 5,0 kg P/ha/år)
Ammoniakdeposition	Naturområder omfattet af § 7	Nej, afstand over 1100 m til § 7 areal

Tabel 3

Fosfor

Nedenstående vurderinger baseres på en generel risikovurdering mht., om der sker et lille, eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Der er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold i relation til drænforhold. Herudover er der lavet en vurdering af udspretningsarealet i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb, søer og kyster.

Jordtyper og drænforhold

Udbringningsarealet er lerblandet sandjord (jb4), jvf. bilag 3.

Arealet er i ansøgningen angivet som ikke drænet.

Da udbringningsarealet ikke er beliggende på lerjord vurderes arealet til ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Lavbundsarealer

Arealet er ikke lavbundsareal, og grænser ikke umiddelbart op til et lavbundsareal (bilag 4). Hvorfor arealet heller ikke er omfattet af fosforklasse II.

Risikoarealer, terrænforhold og overfladevand

Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk afstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes.

I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår, om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning.

Udbringningsarealet er fladt, der er langt til terrænhældninger over 6° (bilag 4), Struer Kommune vurderer, at markerne ikke udgør risikoarealer i relation til overfladeafstrømning eller brinkerosion.

Nitrat

Nitratklasser

Udspretningsarealet ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som nitratklasse 1, jvf. bilag 6. Udpegningen er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til et kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er < 50 %. Dette betyder, at der er krav om en harmonimæssig begrænsning til 85 % af de generelle harmoniregler eller krav om kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning til 85 % af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,47 til 1,25 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 20,91 DE, på udbringningsarealet uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på plantebrugets udspretningsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødningen ved reduceret harmonitryk (1,25 DE/ha).

Der er ansøgt om udspretning af husdyrgødning fra 24,60 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,47 DE/ha. Som nitratudvaskningsreducerende tiltag er anvendt etablering af 1,20 procentpoint ekstra efterafgrøder udover plantedirektoratets generelle lovpligtige krav.

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N, er 48,00 kg N/ha, hvilket ikke overstiger N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i forhold til det reducerede harmonitryk, der ligeledes er beregnet til 48,00 kg N/ha. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for

det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom.

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder og om sammensætningen af husdyrgødningen.

Grundvand

Arealerne aftale-1 og aftale-2 ligger i et område med almindelig drikkevandsinteresse. En meget lille del af arealet aftale-2 ligger inden for nitratfølsomt indvindingsopland (NFI-område). En større del af aftale-1 ligger inden for indvindingsoplandet til Søndbjerg Vandværk. (bilag 7).

Nitratudvaskningen på aftale-2 bliver 47 mg/l, hvilket er det samme som i nudriften.

Med baggrund i den lave nitratudvaskning i ansøgningen og vandkvaliteten i vandet ved Søndbjerg Vandværk, vurderer Struer Kommune, at der ikke er behov for at stille skærpende vilkår vedr. nitratudvaskning til grundvandet. Se grundvandsnotat i bilag 7.

Beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder

Overfladevand

Udvaskning af næringsstoffer til overfladevand

Fra alle landbrugsarealer udvaskes blandt andet fosfor og kvælstof. I overfladevandmiljøet kan for store mængder medføre miljøproblemer. Igennem husdyrloven er der fastsat et generelt beskyttelsesniveau for at varetage hensynet til Natura 2000-vandområder. Derudover er kommunen forpligtet til at beskytte vandområderne igennem habitatbekendtgørelsen.

Det ansøgte areal afvander til Limfjorden, Tambosund, Kaas Bredning der ikke er Natura 2000-område overbelastet med fosfor.

Fosfor:

Der er et fosforunderskud fra udbringningsarealerne på 5,0 kg P pr. ha. Da ingen af arealerne er drænedede, eller grænser op til vandløb vurderes det, at driften af arealet ikke udgør en særlig risiko for Kaas Bredning med hensyn til udvaskning af fosfor.

Der er ingen andre vandområder tæt på markerne.

Kvælstof:

Der tilføres 2347 kg kvælstof i husdyrgødning til udbringningsarealet, hvilket svarer til 1,47 DE pr ha. Der er beregnet en udvaskning fra rodzonen i markerne på 48,00 kg kvælstof pr ha pr år. Med et reduktionspotential på 0 – 50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 24,00 – 48,00 kg kvælstof pr ha til vandområdet.

Kumulation:

Kommunen skal sikre sig, at den ansøgte drift ikke kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt "i forbindelse med andre planer og projekter"; det vil sige i kumulation med først og fremmest andre landbrug.

Arealerne afvander til Limfjorden hvoraf dele er udpeget som Natura 2000-områder overbelastet med fosfor.

Ifølge kort fra Con Terra er der i perioden 2001-2007 samlet set et faldende husdyrtryk i oplandet til Tambosund, Kaas Bredning. Denne udvikling forventes at fortsætte som en del af den generelle udvikling i landbruget. Med et faldende husdyrtryk forventes det, at tabet af næringsstoffer også falder i området. Den kumulerede effekt af tabet af næringsstoffer fra alle landbrug i hele området er dermed, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder som følge af tab af næringsstoffer til overfladevand.

Samlet vurdering af beskyttelsen af overfladevand

Overordnet set viser beregningerne, at:

- der er et underskud af fosfor på 5,0 kg pr ha pr år fra arealet, og der er ikke udpræget risiko for tab af fosfor til overfladevandmiljøet
- tilførslen af kvælstof til fjorden er på niveau med det maksimale tilladelige, der ifølge det generelle afskæringskriterie er på 24,00 – 48,00 kg N pr. ha pr. år, i ansøgt drift er tilførslen beregnet til 24,00 – 48,00 kg N pr. ha pr. år og
- området er præget af faldende husdyrtryk.

Struer Kommunes vurdering efter husdyrlovens § 23 og habitatbekendtgørelsens § 7 er derfor, at hensynet til overfladevand er varetaget, og at den ansøgte drift under de givne forudsætninger ikke kan påvirke slutrecipienten Tambosund, Kaas Bredning væsentligt som følge af udvaskningen af kvælstof og fosfor til overfladevand, hverken alene eller i kumulation med andre planer eller projekter.

Naturbeskyttelsesloven og museumsloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter forskellige naturområder mod ændringer i tilstanden, for eksempel ved tilførsel af næringsstoffer fra landbrug.

Der udbringes ikke husdyrgødning på arealer eller i nærheden af arealer, som er beskyttet efter § 3.

Stort set hele vejen rundt om udbringningsarealet er der fredede diger, som **ikke** må beskadiges. (bilag 8)

En række dyre- og plantearter er omfattet af artsfredning i forhold til fredningsbekendtgørelsen. Desuden er en del arter beskyttelseskrævende, idet de er vurderet som truede eller sårbare i det danske rødlistesystem. Bilag IV-arterne som er behandlet nedenfor, tilhører denne gruppe. Struer Kommune er

ikke bekendt med forekomst af fredede eller truede arter i området, som kan berøres af den ansøgte drift.

Det vurderes, at den ansøgte drift ikke er i strid med naturbeskyttelsesloven eller museumsloven.

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen

Efter habitatbekendtgørelsen skal kommunen foretage vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan meddele en miljøgodkendelse efter husdyrloven.

Kommunen skal vurdere, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller
- ødelægge plantearter på habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier.

Markerne ligger

- ca. 2000 m sydvest for habitatområde nr. 28 ved Tambosund, og
- ca. 2500 m syd for EF fuglebeskyttelsesområde nr. 27, og
- ca. 14 km øst for Ramsarområde nr. 5.

De er de nærmeste Natura 2000-områder (se bilag 10).

Udpegningsgrundlagene for de nævnte Natura 2000-områder kan ses i bilag 11.

Vurdering af påvirkningen fra merdeposition af ammoniak

På baggrund af de store afstande vurderer kommunen, at ammoniakfordampning fra husdyrgødning udbragt på arealet, ikke giver anledning til en væsentlig merdeposition af ammoniak i Natura 2000-områderne.

Vurdering af påvirkningen af overfladevand i Natura 2000-områder

Markerne afvander til Limfjorden. Struer Kommune har foretaget en faglig vurdering af påvirkningen af overfladevandet i Natura 2000-området gennem tab af næringsstoffer fra markerne. Vurderingen er beskrevet tidligere.

Med lovlig drift af markerne kan et vist begrænset spild af kvælstof og fosfor til vandmiljøet ikke udelukkes. Det er kommunens vurdering, at udledningen til habitatområdet er så begrænset, at udpegningsgrundlaget i vandmiljøet ikke påvirkes væsentligt. Udpegningsgrundlaget på land påvirkes ikke.

Udpegning som Ramsarområde er sket på baggrund af områdets store værdi som vådområde især som levested for vandfugle.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er en række yngle- og trækfugle, hvoraf nogle er knyttet til engene og nogle også eller alene er knyttet til vandområderne. Næringsstofudvaskning til vandmiljøet kan have betyd-

ning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Udspretningsarealet er på 16,73 ha, hvilket er en meget lille del af oplandet til Limfjorden. Kommunen vurderer, at merbelastningen af vandmiljøet i Limfjorden er så begrænset, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Struer Kommunes samlede vurdering på dette punkt er, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, og at den ansøgte drift under de givne forudsætninger ikke kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt som følge af udvaskningen af kvælstof og fosfor til overfladevand.

Vurdering af den ansøgte drifts påvirkning af bilag IV-arter

Flere dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan muligvis have yngle- og rasteområde på eller omkring markerne.

Odder

Odder kan forekomme i tilknytning til flere vandløb i kommunen. Odder er følsom overfor forstyrrelser. Det vurderes, at den ikke påvirkes af driften, da odder er nataktiv, og der er over 400 m til nærmeste vandløb.

Birkemus

Birkemus forekommer i dette område af landet, men der er ikke gjort konkrete fund af birkemus på eller op til markerne. Det vurderes, at udbringning af husdyrgødning på arealer, som støder op til birkemusens levesteder, generelt ikke udgør en risiko for arten. Det ansøgte projekt vurderes derfor ikke, at kunne påvirke birkemusens yngle- og rasteområder.

Markfirben

Der er ikke gjort konkrete fund af markfirben, men da dens udbredelse er dårligt kortlagt, er det muligt, at den forekommer på egnen. Sten- og jorddiger er potentielle leversteder og mulig spredningskorridor for markfirben. Den ansøgte drift vurderes ikke, at ændre på tilstanden eller udstrækningen af vigtige naturlige yngle- og rasteområder for markfirben.

Strandtudse, spidssnudet frø og stor vandsalamander

Der er ingen vandhuller op til eller i nærheden af markerne, og det vurderes, at arterne ikke påvirkes af projektet.

Vandflagermus, damflagermus og sydflagermus

Da projektet ikke berører bygninger, skove, levende hegn m.v. hvor flagermus raster og yngler vurderes, at disse ikke bliver berørt af projektet.

Plantearter

Der er ikke kendskab til forekomst af plantearter opført på habitatdirektivets bilag IV, litra b) indenfor det område, som berøres af projektet.

Samlet vurdering efter habitatbekendtgørelsen

Struer Kommune vurderer, at den ansøgte drift af markerne ikke kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Ligeledes vurderes det, at den ansøgte drift ikke vil skade planter eller dyrearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver samlet set ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

BAT – bedste tilgængelige teknik

Strategien i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., bygger på forureningsbegrænsningsprincippet, der er beskrevet i lovens § 1. Lovens strategi prioriterer forebyggelse højest. Forurening skal først og fremmest forebygges ved anvendelse af renere teknologi, herunder anvendelse af mindre forurenende råvarer, processer og anlæg. Den forurening, der ikke kan forebygges, skal begrænses mest muligt ved anvendelse af bedst mulige renseteknologi. Ved godkendelse af husdyrbrug efter loven skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som "Bedste Tilgængelige Teknik" (BAT).

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for plantebrug, er det Struer Kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF-dokumentet for svin og fjerkræ er universelle, og derfor kan overføres til andre former for husdyrbrug samt plantebrug, der anvender husdyrgødning.

I henhold hertil er det BAT at tage hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning. Dette gælder i særdeleshed i relation til jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det er BAT at reducere forurening af vand ved bl.a. ikke at tilføre gødning til jorden, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Ligesom det er BAT ikke at tilføre gødning til stejlt hældende arealer eller på arealer, der støder op til vandløb. Herudover skal gødning udbringes så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted.

Det er BAT at håndtere udbringningen af gødning således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved navnlig at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og være opmærksom på vindretning i forhold til omkringboende.

Struer Kommune vurderer, at godkendelsen med de stillede vilkår lever op til kravet om anvendelse af BAT.

Struer Kommunes samlede vurdering af udbringningsarealerne

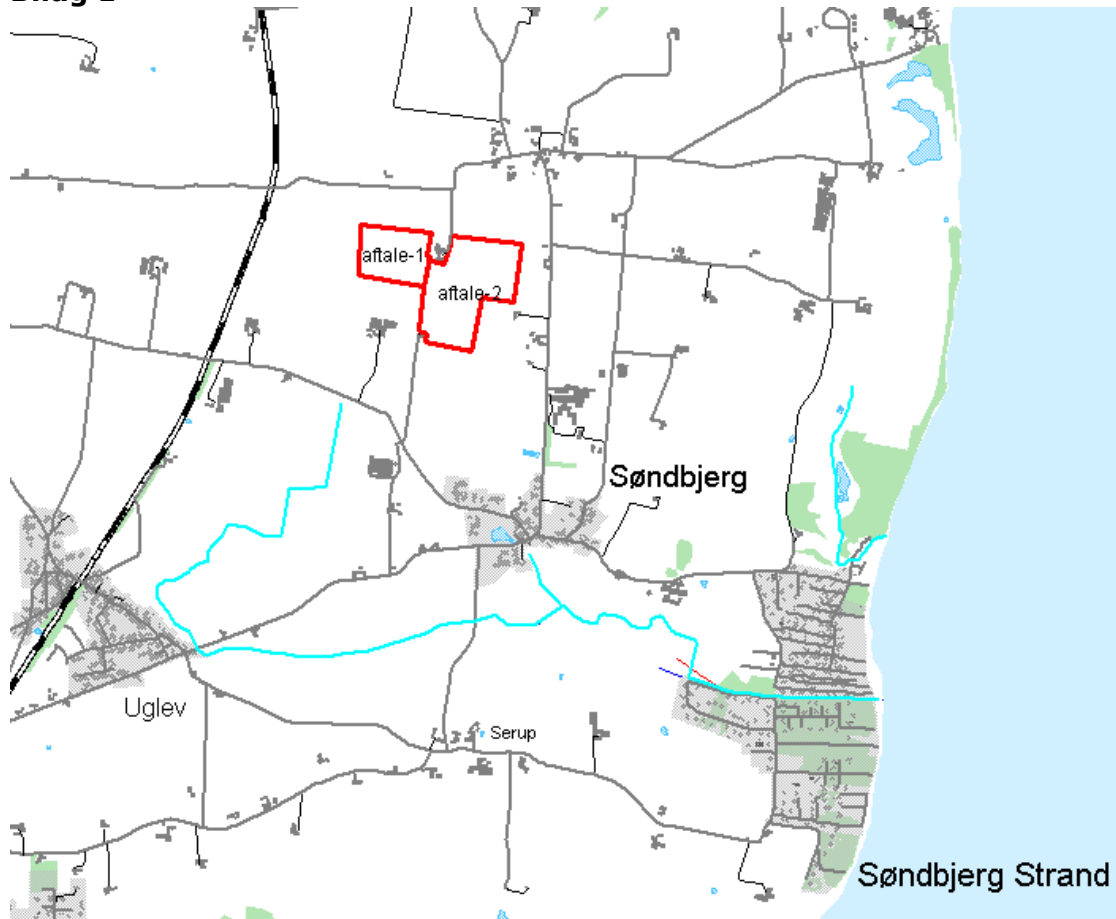
Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at arealet i øvrigt kan drives uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Arealdriftens forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet, og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af landbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at den ansøgte husdyrgødning kan spredes på det i godkendelsen omhandlede areal uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag 1

Beliggenhed af udbringningsarealer

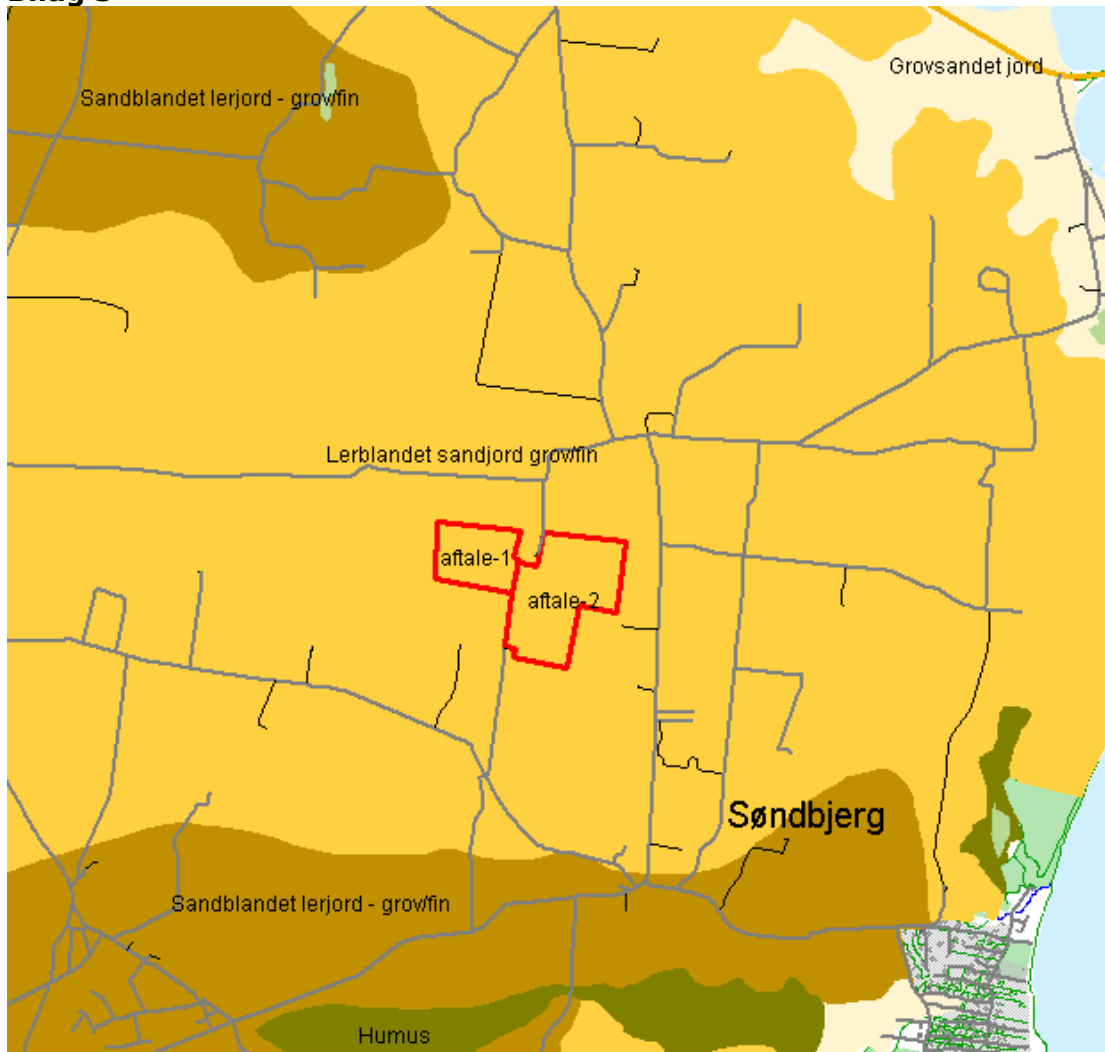
Bilag 2

Gylleavgivers beliggenhed i forhold til udbringningsarealet

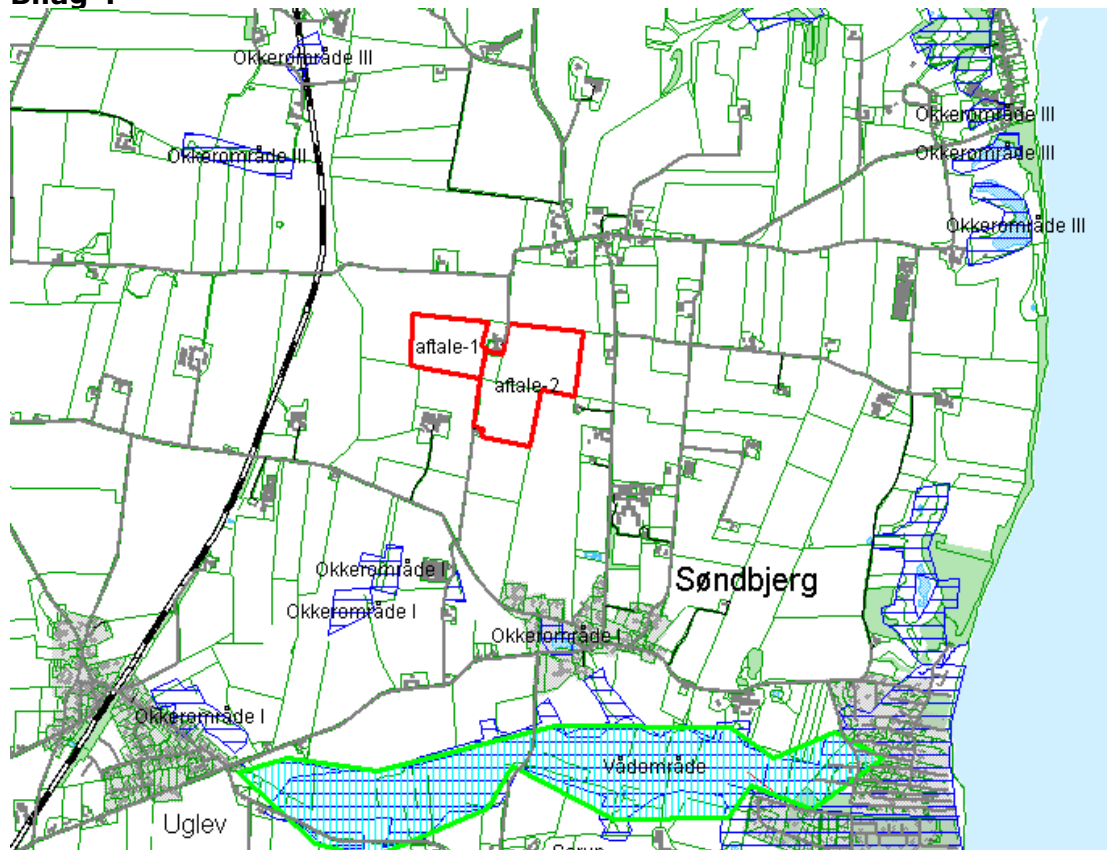
Bilag 3

Jordbundstyper

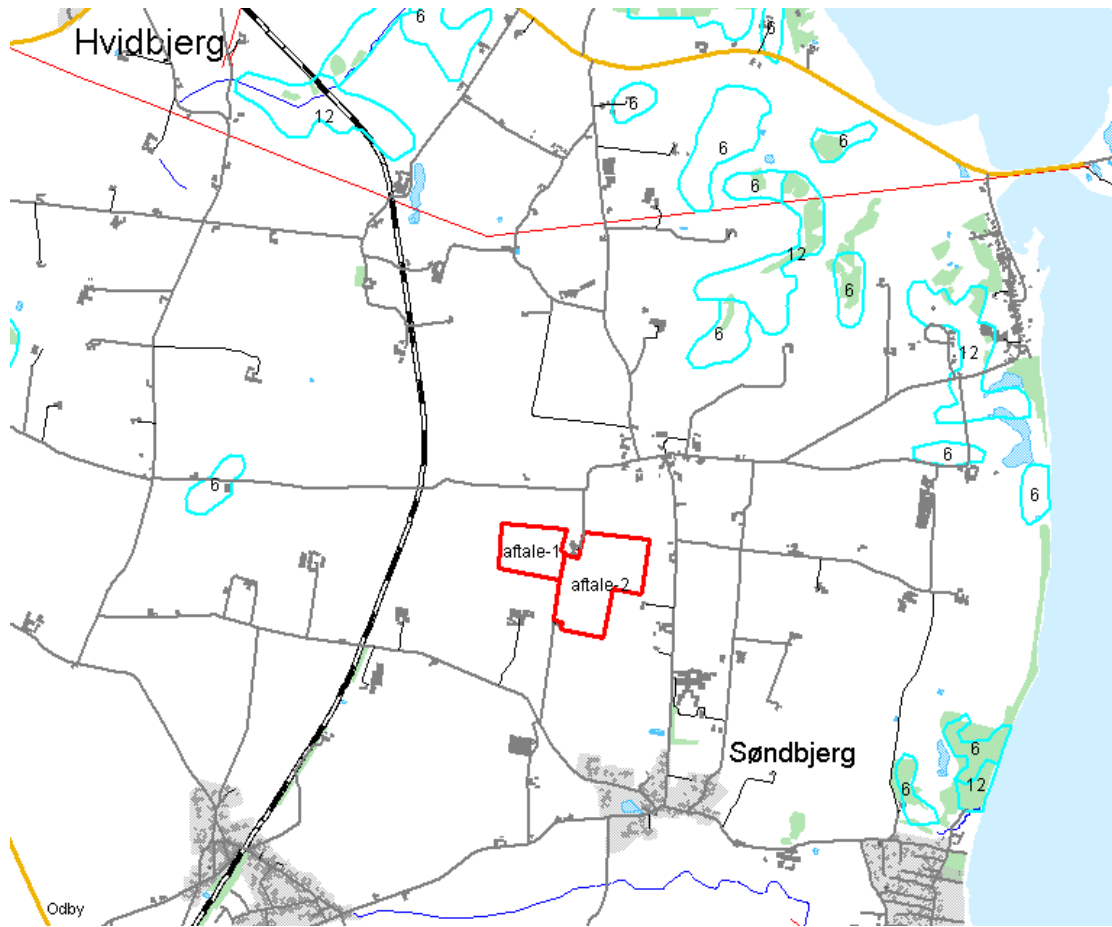
Bilag 4

Lavbundsarealer og okkerklasser

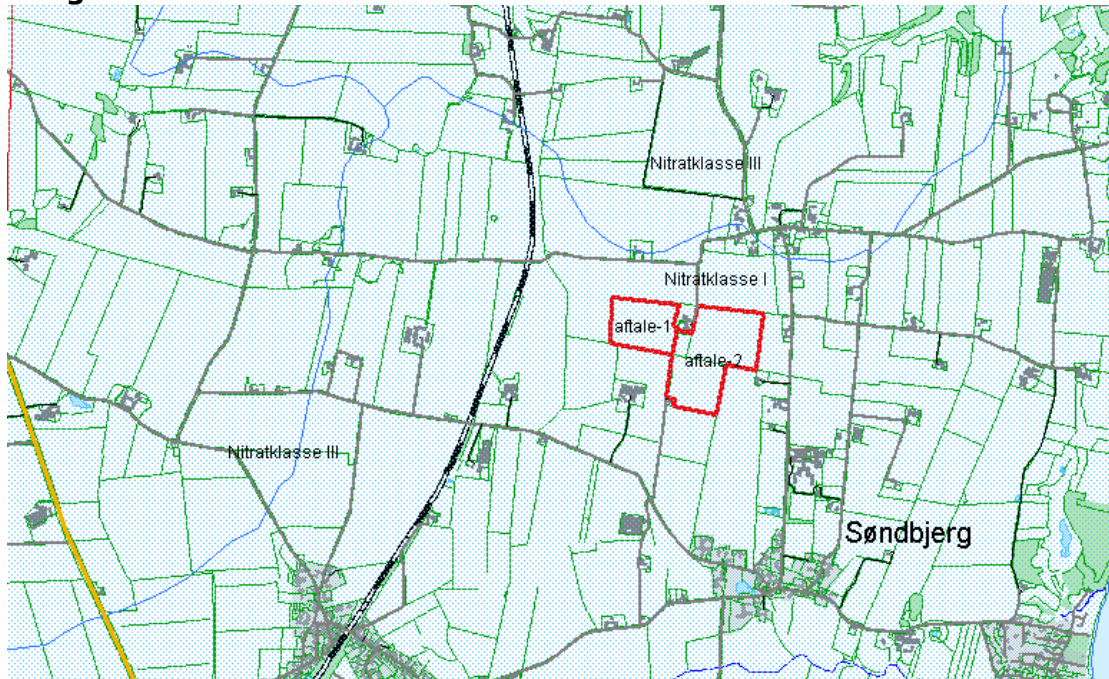
Bilag 5

Terrænforhold

Bilag 6

Nitratklassekort

Bilag 7

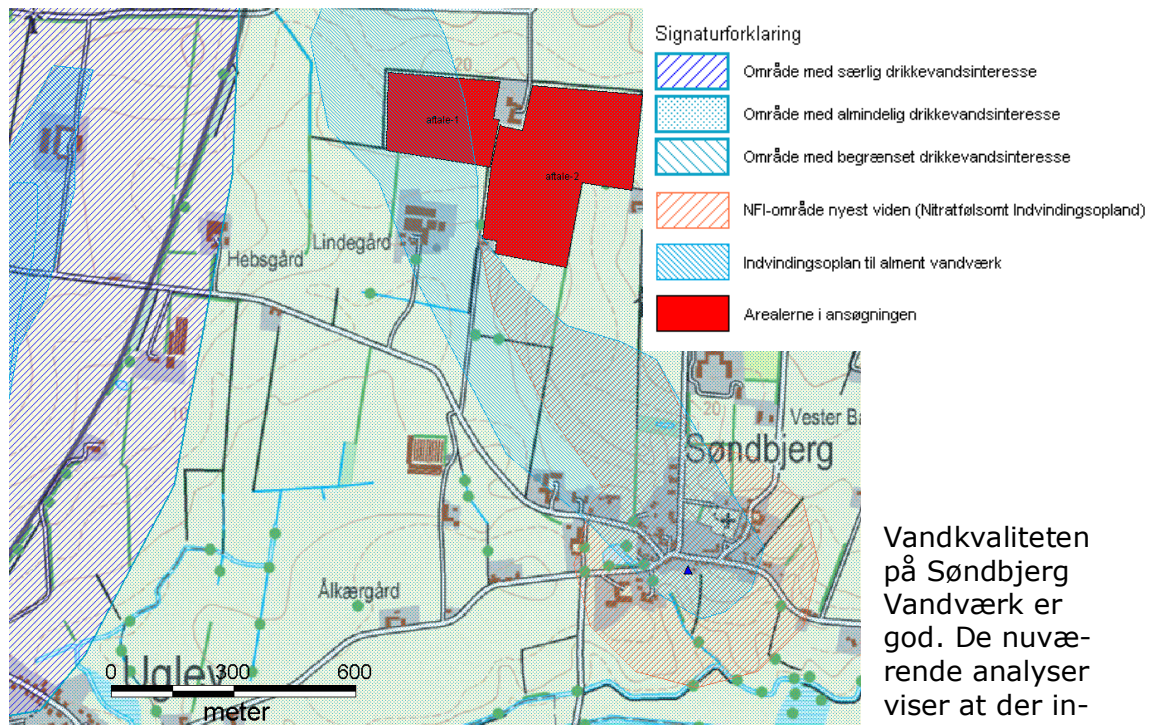
Grundvandsnotat – Stokhøjvej 14

Struer Kommune er ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvand.

I forbindelse med en § 16 ansøgning fra Stokhøjvej 14 vedr. modtagelse af gylle fra Havrelandsvej 17 ønskes arealerne aftale-1 og aftale-2 benyttet til udspredding af gylle.

Arealerne aftale-1 og aftale-2 ligger i et område med almindelig drikkevandsinteresse. En meget lille del af arealet aftale-2 ligger inden for nitrattfølsomt indvindingsopland (NFI-område). En større del af aftale-1 ligger inden for indvindingsoplandet til Søndbjerg Vandværk. Arealerne er ca. 800 meter opstrøms Søndbjerg Vandværk.

Nitratudvaskningen på aftale-2 bliver 47 mg/l, hvilket er det samme som i nudriften.

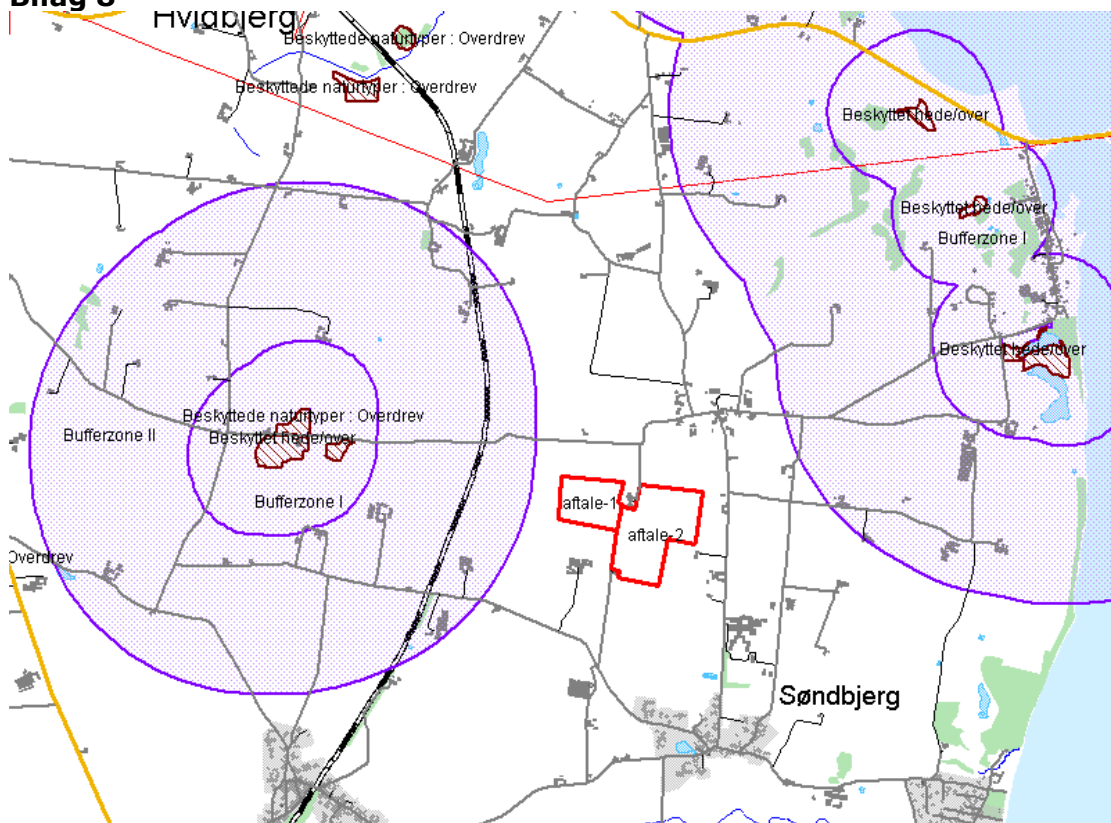
råvandet. Sulfat indholdet er svagt stigende fra 55 mg/l i 2005 til 67 mg/l i 2010.

Med baggrund i den lave nitratudvaskning i ansøgning og vandkvaliteten i vandet ved Søndbjerg Vandværk, så har **Struer Kommune ingen bemærkning i til det ansøgte i forhold til grundvandet.**

Anni Lassen, geolog, den 6. juli 2010

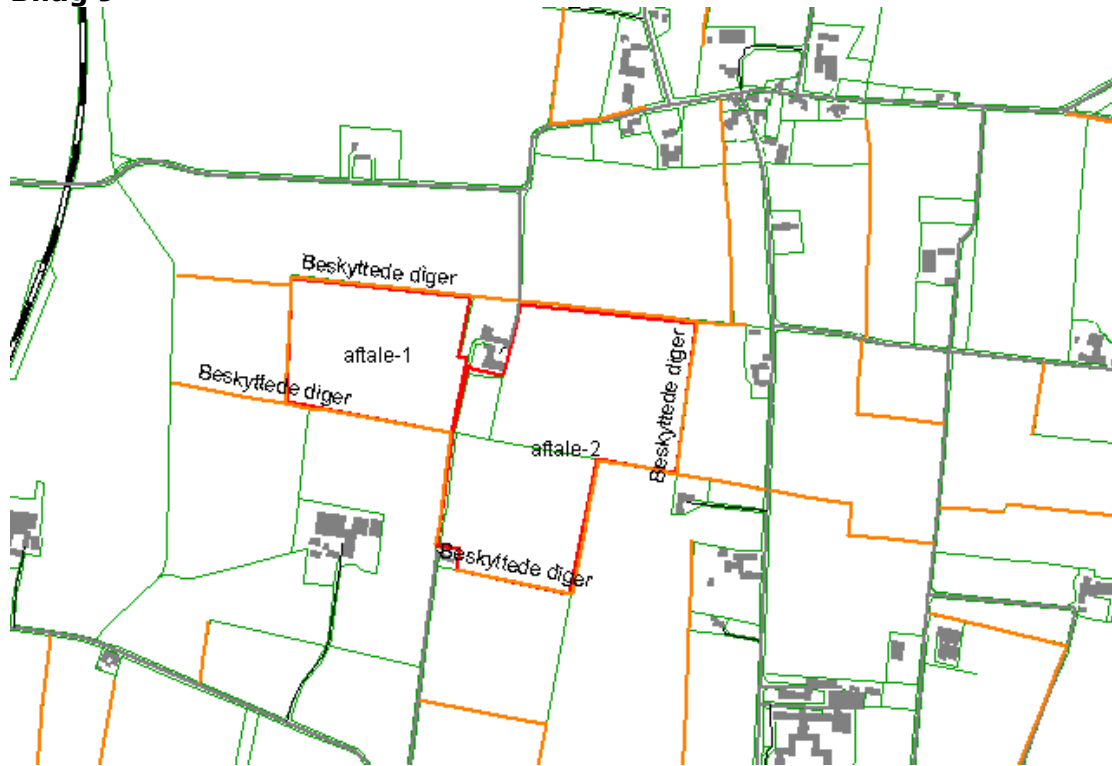
Bilag 8

Beskyttede naturtyper med bufferzone

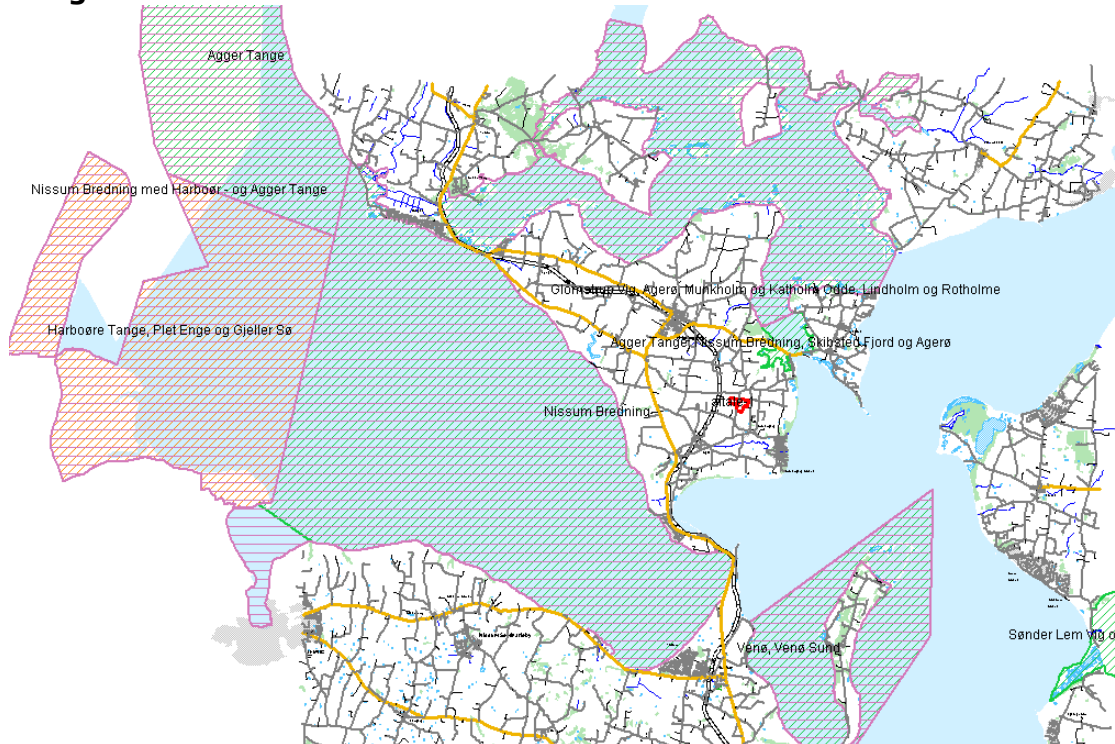
Bilag 9

Beskyttede diger

Bilag 10

Nærmeste Natura 2000-områder

Bilag 11

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-områder

Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- 1103** Stavsild (*Alosa fallax*)
- 1166** Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1355** Odder (*Lutra lutra*)
- 1365** Spættet sæl (*Phoca vitulina*)
- 1393** Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528** Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
- 1110** Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140** Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150** * Kystlaguner og strandsøer
- 1160** Større lavvandede bugter og vige
- 1170** Rev
- 1210** Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220** Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310** Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330** Strandenge
- 2110** Forstrand og begyndende klitdannelser
- 2120** Hvide klitter og vandremiler

-
- 2130** * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
2160 Kystklitter med havtorn
2170 Kystklitter med gråris
2190 Fugtige klitlavninger
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260 Vandløb med vandplanter
4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Riggær

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

SPA 27 Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme				Vejledning
Klyde		Y		F3
Hjejle			T	F2,F4
Havterne		Y		F3
	Lysbuget knortegås		T	F4
	Hvinand		T	F4,F6
	Toppet skallesluger		T	F4